

מבעד למסורה

(שעו לים באסתבלות)

איכותי ויפה

הקצתן ? כשתוא

מאמר ומוצא את

אבותי.

בשמוע שיעבר

הוא אינר אמרתי : במדה שתרעה מתגברת, הצוב מתקרב וממשמש לבוא, ויהודי צריך שיהא לו מעט ב מ ת ו ן וירתיק את עצמו מן העצבות ר"ל, ואמנם, מיד לאחר שהגיעה לעירנו הכסורה המשמחה, לא אמרו ביום החמישי הזה בכל בתי-הכנסיות את, התחנון-הגדול, ואי-ה בשבוע הבעל"ט כשיתזר אלינו ה"רבי", מוכתר בתואר חדש "שמואל ב'", על י"ה ה"ב וי ת-תלאמו שלנו, ג"כ לא יאמרו, והיו רחום", בבתי-התפלה, ויש לקוות כי לאחר התנומת המנדט כפרשת, פנתם (רוטנברג בלע"ז), שנדרתה ליום י"ז (בגומריא "טוב") יולו ויטהל להוות ביום שני — יאמרו רק, ובא לציון גואל" עד גמירא, ומרב שמחות יהללו אותו לגמרי מהתפלל בבתי-הכנסיות שלנו... * * *

וליצא מירא דלית לה רטויא בארויתא : זה ה'נסון-הקס-מיקס-דריקס, ה"בלעם" של המשלחת של ה"ס, שבא על אתוננו (אווול-חון בלע"ז) לקבל את ישראל בבית-הנבחרים כלונדון, ובשעת הובותים ע"א המנדט הפך ה' בפיו את הקללה לברכה, קם פתאום ממקומו וקרא : "עשה אעשה את כל אשר לא ידני להפיץ את דעות חציונים ולעזר ליתחזקים בלכידת ארצם" וצורציל שלמה כנראה, מעט, חומש" מר' היום י"ה מירוש רש"י, ענה לו בעחוק : לא מעוקצך ולא מודבשך".

והמירוש מביא במקום אחד : כשעלת על דעתו של הקבי"ה ליתן את התורה לבני-אדם,

אומות העולם ולא רצו לקבלה, ואה"כ בא לו אצל ישראל, אמרו לו : "נעשה ונשמע" וקבלו מיד, ובשעת הובותים ע"א, "הקונצסיה" של רוטנברג במורשון, קם סיר גריפיט ואמר : הכרזת הזכיון נדבקה בכל כתלי לונדון, ואולם בית אתר בית דהוהו אהור, ולא זאת אלא שגם עתה לא אתן שיללינג אהדי לחשגת זכיון זה, ובהובל המורשון נשמע קול קריאה מכל צד : "שמע שמע" ו" רוטנברג אומר : "נעשה" ו" ובמורשון אומרים : "נשמע" ו"...

ורגלום לדבר כי לורד רג' לן זה, שהחננד בכל תקף בשיבת בית-הלורדים בענין "אברטסון", היה פקיד הממשלה בעבר לירדן בשם מייור "סומרסט", ומפני מעשים טובים נשלח לביתו ובמקומו נמנה, "היהודי-האויטרי" היודוע, המייור ירש מאביו המנות את התאר לורד וכאן מצא על-חוב מקום לגבות את תובו מוישראל...

מעשה ברבו ישמעאל מכית-רג' ור' עמרם מהורבן-ביתר והרב-ליטא שלהם מחיפת, שנתכנסו בשבוע זה לבית-מדרשם בעירנו, ועסקו בהלכות לולב ואתרוג וברובי "תשליך", נמנו וגמרו להתפלל בצבור ברחובות אהר מתן-הורה, נוסח אירלנדית, ואולם ה"ג"א וי החדש שהגיע משם עם ה"רבנית" שלנו שהחיו, הכין כבר את מקהלת, המשווררים, שלו, ואעפ"י שאין זקנו מגודל ואין פרקו נאה, דעתו מעורבת עם ה"בריות" הידועות, והוא מכין ואפירציה זו עושה שמות בחבר הפקידים

ולחשומע יונעם... והבמים אומרים : תלמיד-חכם לא יצא יחידי מחוץ לתהום לרכות הלילות, מתמת חשש של מוזיקין ר"ל.

* * *

ובירושלם עירנו עוברת עכשיו אפיקומיה חזקה של כנין-כתים : אין בית שאין שם, "בית" עי' חניר... כי תראה ברחוב יהודים עומדים בכנפויא, מתוכחים בקול, מנענעים כידותם ואומרים : סלוקט, צנורות, תעלות, וידעת כי הברים הם לבוני-בית, אין לך מורה או פקיד במעט שלא יהיו נושרים מכיסו תכניות לבנין והציו-הריסר של הזמנות, "מקפת-מלוה" לתשלום שטרות... עברתי על יד בית אחד ומשמעתי יהודי רב על ביתו עם ביתו זו אשתו בגלל "סלון". היא עומדת ו"זפקת על השלחן : "סלון" יהיה לו ו עכשיו שיעור לי הקבי"ה וזכותו לבית, רוצה אני בסלון ככל הגבירות הנכבדות, צא טוען : את מי אכנים, לסלון" שלך, את ה"דלות" שלי ? וכמעט שלא הגיעו הדברים לידו גט...

רופא אחד ספר לי אהמול כי נקרא בשבוע זה לתולת אחו שדבקה בו הויז ממחלת, "הבנין" גם קרחת פשוטה, אמר לו החולת שהוא מרגיש כי קומתו העליונה הנה ב"ה בקו-הבריאות, ואולם קומתו ההתונה קצת רעועה ודורשת תקון. לפי דעהו, צריך רק לנקות את הצנורות של התעלה, וצוה הרופא לתת לתולת-הכונה — מעט שמן-קיק לקומתו התחתונה... ואפירציה זו עושה שמות בחבר הפקידים

והמורים שלנו, אל תקרא שמות אלא שמות בצור, ארבעים יום לפני תולד הבן הבכור, מנפיש לו הויג העיור שמות בתניך, כדכרו-הימים ובכל המלונים, שם מצלצל, חדש ומפחיע... גם כונו-כית קראו לאספה בשבוע זה ועל סדר היום : אנא כשם ! באספה זו השתתפו כמאה חברים והכיוא בחובם — מא ה שמות ! באו ארכיאולוגים, ביאולוגים, גיאולוגים, דאולוגים וזאולוגים עפ"י סדר אי"ב עד גמירא, ואחד מהם בעל תנ"ך גדול הביא עמו רשימה גרוכה וארוכה, של שמות מצלצלים, ופיה, נאים, נעימים ונחמדים כורת ב"ארצנו"... היה מי שהציע את השם, "ברמיל" על משקל "קבציאל" רצו לעין-כרם הנשקפת לשכינה, ואולם חיששו פן יתליפו את, "המס" ב"נון" כמו כמושכה מנחמיה...

ואחר הציע השם, "סלע-עם" או כקצור, "סלעם" על משקל "בלעם", כנראה, על שם הסלעים הרבים.

אחריו וכוחים חמים וסוערים עד אחרי חצות, תוחלט לרתות את נתינת השם עד פרוץ-הבן, כלומר בעוד חדש ימים ולע"ע נשאר הבן בלי שם... ואולם אתמול נהנית הנאה משונה מחגיגת אבן הפנה, לא מהנאומים ה"בשים והתמים, כי אם מחגיגה הרטובה והגלידה הקרה, וכסופרא כשעתו נתכנסנו לתוך האהל אל, "ועל" שלנו : — מים שאל לימונד נתנה ו"...

נתפעלתו ונתרגשתי, ממש "המו מעי", לא הלילה מ, הגבירות העדינות, ומסלתה ושמהב

של ירושלם שישבה על הכמה, אלא מהמזנון "סוד המלך", ממש, "כל דכפין" — והשתיה לא "כדל", מחמת שלא היו רבנים והכל על השבון המשכרת שלא קכלזה המורים זה שלשה חדשים... ראיתי שם את, "כל ירושלם", אך לא את קצה העיר ירושלם אפילו מרחוק... * * *

ואת זה לעמת זה עושה אמרוקה : בשעה שהסינט והמורשון באמרוקה הביעו פה אחד את הסכמחם לאשור המנדט, בשעה זו יצא ה"תיימס מניו-יורק" נגד הציונים והמנדט, וכל כך למח ? פשוט מפני שבעל העתון הזה הוא לא יהודי אלא י א ה ו ד ו באלף רבתי, ואולי מפני שמשמו כן הוא : מיסטר א ו כ ס, כלומר שיר...

מספרים כי יהודיה אחת ברוסיה הלכה פעם לקרא לבנה מתולת רופא אחד הנקרא בשם ה"ר אוכס, בדרך שכחה את שמו ושאלה לבית ה"ר פערד (סוס), וכשהעירו לה על טעותה, ענתה : אמנם ידעתי כי הוא כהמת, אבל מרב צרותי שכחתי איזו בהמון...

ומכיון שאנו מדברים בשור (לא שור זה מירושלם ש"לחך" את הכולל ו) נזכרתי מעשה אחר בפרה,

מורה אנגלי אחד נתאכסן בבית אחד היהודים בחיפת, פעם נכנס לבעלת-הבית ובמעמד שכנותיה שאל באנגלית : "ווער איז די קיי?" where is the Key? כלומר : היכן המפתח ? ואולם הנשים האלו לא ידעו, כנראה,

אנגלית והשכו כי הוא מדבר אליהן ורגון ושואל מהן : "מו זאת ה פ ר ה" ? (קיה בלע"ז). נעלמה מאד בעלת-הבית ויצאה כנגדו ב"מענה-לשון" בדכעו, לשוא נסה לבאר לה כי כונתו היתה ל"קיי" של בריל באנגלית והיא באחת : לא, "כיי" פ ר ה דוקא, ואם היא כפרה הריהו כשור... ובשעת מעשה העמידה שתי אצבעות על ראשה בקרנים...

מאז נשבע המורה המסכן לבלי לדרש עוד את המפתח מבעלת-הבית באנגלית...

ולפני גמרו שיערו זה שלתתי לידידו מאז ר' משה קוימא מברק קצר כזו הלשון :

"איסמע יא שייך ו" עד מתו יולייבנד בני-דודנו ב... ככל בירות ארופה ? עד מתו תשב שם ל"סמחות ותהענג על חשבון הקהל ? הגיעה שעתך לצרר את תפניך וכלך לך אצל הברך ר' ידען מכית-רגן שהבין את "העסק" ונתפטר בעוד מועד, שב ותכבד בביתך ואל חבתת את רגליך הזקנות לפשע על ראשו ישראל עם קדש; אמנם כל ה"דרכים מובילים לר' פפא ברומי, אפס כי לא היה תפארתיך על הדרך אשר אתה הולך אחר בני עשו, אם יחסר לך קצת מוונמנים להוצאות הדרך, תנבל לפנות בשמו לרוסילי-סטריט בלונדון, ואולג טוב יותר שתהדש את ה"גמל" שלך ותסעו אל המדבר כדי להתקדש בעיר-הקדש עם המשלחת, דיר באלאק ו" אם השמע כקולי ונשארתי עם מזכירך כפי שהחלטת, ונביאך אל ה"חדר" שלנו, ונלמאך "בלק" עם פירוש רש"י ובעלת-התוספות, כנהוג, ותכל...

עז מות יודוך ודו"ש